

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsakega prvotnega in tretjega četrtka meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 3. Naročnina in inserati pa opravništvu „DOMOLJUBA“ Vodniškove ulice št. 3. — Namaniła se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Štev. 16.

V Ljubljani, 14. avgusta 1895.

Letnik VIII.

Kaj je novega po svetu?

Zadnji »Domoljub« je dragim čitateljem sporočil, da so naši državni poslanci zapustili Dunaj ter šli počivat vsak na svoj dom. Državna zbornica je tedaj zaprta. Akoravno so se gospodje poslanci obilo trudili, jim delo — zlasti proti koncu — v sled hude vročine ni šlo posebno dobro izpod rok. Kar bode »Domoljubove« čitatelje posebno zanimalo, je gotovo *čavčnat zakon*, katerega so poslanci sklenili in katerega so presv. cesar koncem preteklega meseca potrdil. Vsak izmed njih je gotovo radoveden, koliko dohodkov in stroškov bo imela naša polovica cesarstva — brez Ogerske — v tekočem letu. Vsaj bo marsikateri bralec sam moral globoko poseči v zep, da ga ne bo obiskal tisti mož z rudečo kapo in da njegovega imena na bodo klicali kako nedeljo pred cerkvijo.

Kakšna je tedaj letošnja davčna postava? Cesaraki ministri in poslanci so izračunili, da bo letos naša polovica cesarstva imela 644,518,696 gl. dohodkov in pa 644,481,087 gl. stroškov. Marsikateri bralec se je pri teh velikih številkah za glavo prijel, in je izdihnil: »Križ božji! Od kod se bodo ti milijoni dobili, in kam bodo izginili v 365 dneh? — Poslušaj dragi moj! 302 milijona gl. bodo složili — radi ali ne radi večinoma revni državljani, kateri si z rokami služijo vsakdanji kruh. Kako? Pri nakladah na sladkor, kavo, petrolej, spirit, pivo, i. t. d. 112 milijonov gl. pa bo zemljišnega, hišnega in dohodninskega davka. — Kam bo izginilo 644 milij. gl. Židovski bankirji in kapitalisti bodo pospravili 161 milij. gl. za obresti po svojih nikdar polnih zepih, ker jim je naša državna polovica dolžna več kakor 4400 milij. gl. — Okoli 100 milijonov pojde za naše fante, kateri nosijo cesarsko suknjo. Nasi poslanci, kateri nam kujejo na Dunaju dobre in slabe postave, bodo tudi zaslužili nad 800.000 gl. i. t. d. Koncem leta ne bo nobenega krajcarja več, in zopet bo treba napolniti prazne blagajnice po davkarijah. — Zadnji čas je tedaj, da naši poslanci že vendar sklenejo take postave, po katerih ne bodo davki

težili samo kmete in obrtnike — temveč tudi bogatine, kateri na svetu nimajo drugega opravila, kakor da pospravljajo obresti, katere jim država plačuje.

Sicer pa sedaj v pasjih dneh ni posebnih novic v našem cesarstvu. *Presvitli cesar* so v Islu na gorjem Avstrijskem na počitnicah. Njihovi ministri so večinoma tudi prašni Dunaj zapustili, da se v kakem gorskem kotu malo oddahnejo in pripravijo za novo delo. Le včasih gredo cesarski svetovalci vladarja v Isl obiskat. — Toda kaj se ti imenitni gospodje med seboj posvetujejo, kaj sklepajo, tega radovedni svet ne izve, tedaj vam tudi časniki — da si bi radi — ne moremo povedati.

Po nekaterih kronovinah pa se pridno pripravljajo za *deželno zborskevolitve* katere se bodo vršile tekom prihodnjih mesecev n. pr. v Galiciji, Goriskem itd. V Galiciji so kmetje osnovali svojo stranko, ker hočejo kolikor mogoče veliko svojih prijateljev in zagovornikov spraviti v deželni zbor. Plemenitašev, advokatov in notarjev gališki kmetje ne marajo več za svoje zagovornike v deželni zbornici. — Tudi pri nas na *Kranjskem* bi bilo dobro, da se kmetje že sedaj posvetujete med seboj, koga boste volili pri prihodnjih volitvah. Ali boste dali svoje glasove poštenim kaloliškim možem, ali pa liberalcem. Kateri so Vaši pravi prijatelji, Vam je »Domoljub« že mnogokrat povedal. Prav lahko jih razločite. Treba je tedaj samo, da ostanete kakor skala trdni pri svojem prepričanju, in da ne verjamete priliznjenim liberalcem, kadar v volitvah okoli vas brusijo pote. Obetali vam bodo vse, naredili pa — razun novih davkov — ničesar. Torej pozor!

Vstaja, ki se je pred nekaj tedni pričela zoper turško oblast v *Macedoniji*, je zatrta. Macedonci, kateri so večinoma slovanskega, — bolgarskega in srbskega plemena, so se hoteli otresti turškega jarma — toda podlegli so. Morda bodo morali se dolgo čakati, preden tudi za nje napoči dan svobode, kajti evropske države skrbno čujejo nad bolnim Turčinom, da se mu kaki kristijan ne iztrga iz krempljev.

V *Belgiji* so si katoličani vendar le priborili kolikor toliko versko šolo. Ves ropot in krik prostomavtarjev je bil zastonj. Pred par tedni se je zbralo nad 80.000 teh rogoviležev v Bruselju, ter so v dolgem sprevedu žugali ministrom in poslancem, ako potrdijo verski šolski zakon. Vse zastonj! Katoliški ministri in poslanci so ostali stanovitni in postava se je sprejela. — Med liberalci vseh dežel je zaradi tega veliko javkanje! Tudi naš liberalni bratec „Slovenski Narod“ toči britke solze, ker Belgija dobi versko šolo. Ubogo revše!

Na *Kineškem* v daljni Aziji, kjer je bila lansko leto huda vojska z Japonci, se je te dni pričelo hudo preganjanje domačih in evropskih kristijanov. — Pomorili so že več katoliških kakor tudi angleških misijonarjev, požgali in razdjali veliko cerkvá, šol in bolnišnic. — Taka preganjanja se po tem cesarstvu, katero šteje nad 400 milijonov poganov, skorsaj vedno ponavljajo. — Dal Bog, da bi tudi tem nesrečnim kmalu prisvetila luč svete vere, da bi nastopile take razmere, v katerih bi se sv. katoliška cerkev mirno razvijati zamogla!

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. Iz Sent-Vida nad Ljubljano se nam poroča: 5. avg. zjutraj ob 8. uri je strela vdarila skozi dimnik v hišo Martina Lampiča, mizarja na Brodu št. 16. Pub je ženo pahnil iz veže na prosto, fanta pa je pritisnil k steni; v veliko srečo se ni nikomur zgodilo nič hudega. Strela je ravno po potresu poškodovani, sedaj prezidani dimnik preklala od vrha do tal, v veži in v sobi napravila več prask ter razbila steklo v oknih. — Strela je ubila 5. avg. po sedmi uri zjutraj 63letno ženo Magd. Leben iz Bizavika št. 39. Po cesti je šla med hčerjo in neko drugo žensko. Pred njimi je peljal voz perilo v Ljubljano. Strela ji je strgala vso obleko in čevlje raz nog. Okrvavila jo je in razdjala obraz, da je ni bilo več poznati. Bila je na mestu mrtva. Spremljevalkama in drugim na vozu se ni zgodilo nič zalega. Nagle in neprevidene smrti: reši nas, o Gospod! — V petek 1. avg. je pri podiranju Cenkerjeve hiše v Gradšču padel strop na delavca Fr. Verbeka iz Šmartna pod Šmarno goro ter ga tako poškodoval, da bo težko okreval. — Hrenovice 8. avg. Še se nismo oddahnili od strahu, ki ga nam je napravila strela, ki je v ponedeljek na vse zgodaj vpepelila I. Šanteljna posestvo v Goričah, že Vam moram o enaki nesreči poročati. V torek 6. avg. okolu poludne tresčilo je na Malih Brdih pri Turk-u v gospodarska poslopja, kjer, hvala Bogu, ni velike škode napravilo. A davi po eni uri tresčilo je pred Jamo v graščinske hleve, kateri so pogoreli, kakor tudi hlev Janeza Sever, ubilo jedno junico knezovega logarja in tako precejšno škodo napravilo. — Iz Radeč, 30. julija. Truplo 2. m. m. v sevniški fari ob Savi umorjenega moža so dne 15. m. m. na sevniškem pokopališču odkopali, da bi dognali njegovo identiteto. Pa kako naj bi

ga kdo spoznal sedaj, ko je že skoraj 14 dnij bil zakopan, če ga že takoj po zločinstvu nikdo ni. Čulo se je, da je bil nesrečnež, ki je imel kakih 40 let, baje delavec iz Pilstajna, ki je šel v Hrastnik ogledovat oziroma kupovat kmetško kajžo in imel pri sebi blizu 500 gld. A gotovosti menda ni nobene. Zločinci so mu pobrali vse, kar je imel. Do sedaj so zaprli dva sumljiva kmečka fanta iz sevniške fare. Jeden izmed nju je imel srajco zelo pokrvavljeno. — Z nozem je napadel Jurij Zevnik, delavec iz Drulovka pri Kranju pri P. Majdiču v Kranju službujočega 20letnega delavca Ivana Dagarina, ko se je ta 1. t. m. zvečer vračal domov. Vsekal mu je več nevarnih ran. Zločinca so že prijeli in izročili sodišču. — Iz Postojne se nam poroča: V nedeljo ob polnoči so zaklali postojnski ponočnjaki 24letnega Jožefa v sredi trga. — V torek, dne 30. jul. je bil v Črnomlju hud naliv. Pa dež je bil potreben. A kar je huje, je to, da je v Stražnem vrhu toča pobila skoraj vse grozdje. Okolu 1/2 12. ure se je pomikal od Planine proti sv. Križu bolj sumljiv oblak in res najpreje je začelo hudo liti, potem se je pa vsula toča tako, da je vse grozdje uničeno. Ni čuda, če iz te fare takorekoč kar trumoma zapuščajo domačo zemljo in gredo v Ameriko. Nekaterega kar noč vzame. Zdaj so sli štirje motje, prihodnji teden gre mati z dvema hčerama. Človek jim ne more ubraniti, ker hudo je res. Tu je treba pomagati kmetu, da si opomore, drugače je kmečki stan izgubljen. — Silna nevihta je prihrula 3. t. m. med tretjo in četrto uro popoldne v kokriško dolino. V Zgornji in Spodnji Kokri je toča potolkla vse poljske pridelke. — Tudi iz Komende se nam poroča, da je huda toča razsajala okolu 4. isti dan. — Tresčilo je dne 3. avgusta v Tomaževčev kozolec v Šmartnu pod Šmarno goro. Vkljub brzi pomoči in hudemu nalivu je kozolec z zitom vred do tal pogorel. — Povsod je trtna us skoro do kraja uničila vinograde. Tudi na Vrhu jim ni prizanesla. Vendar posebno v nekaterih vinogradih dobro kaže. Nekateri trte imajo dobre in obilne zarode. Ali vničena bode čez nekoliko let tudi tu popolnoma. Vsako pomlad se izruva mnogo suhih trt iz zemlje. Pravega naravnega vina kmalu ne bo mogoče dobiti na Belokranjskem. A kdor je bo hotel piti, drago je bo plačal. — V nedeljo 4. avg. popoldne ob 4. uri se je zbralo nad 300 ljudi, večinoma posestnikov, v Svetju pri Medvodah, da so poslušali zelo zanimivo predavanje g. okr. živinozdravnika iz Ljubljane, Falekovskyja. Gospod živinozdravnik nam je podal v resnici prav veliko dobrih in koristnih nasvetov in naukov glede živinoreje in domačega zdravljenja živine. — Županstvo mu zato izreka v imenu cele občine, kakor tudi vseh poslušalcev najtoplejšo zahvalo. — V Krškem je 28. m. m. umri od dotni okrajni zdravnik, dr. Jos. Kersnik v 41. letu svoje starosti. Truplo rajnega so prepeljali v rodbinsko rakev na Brdu. N. v m. p. — Dne 6. avg. se je podal g. A. Belec iz Št. Vida z dvema delavcema na Dovje, od koder se je podal v spremstvu č. g. župnika Aljaša na Triglav, da tam postavi stolp, ki smo ga že omenjali v našem listu. Zvečer so prenočili v Dežmanovi koči in v sredo

so odrinili na delo. V sredo popoldne je ze stal stolp na očaku slovenskih gorâ. — Župnikom v Šmartnem pri Kranju je imenovan č. g. dekan grajski, Josip Razborsek. — Kanonično obiskavanje in birmovanje bode letos v ljubljanski škofiji na Vrhniki, v St. Vidu pri Zaticini in v semiški dekaniji, in sicer: 15. avg. v Šentvidu pri Zaticini; 25. avg. na Vrhniki; 1. sept. v Semiču; 2. sept. v Črnomlju; 3. sept. na Vinici; 4. sept. v Dragatušu; 5. sept. v Podzemlju; 7. sept. v Metliki. — Zastrupil se je z gobami 23. m. m. 63letni posestnik Fr. Kleindienst iz Predtrga pri Radovljici. Dva dni popreje si je nabral gob v občinskem gozdu ter je imel za večerjo. Takoj drugo jutro je občutil velike bolečine in poklican zdravnik mu ni mogel več pomagati. Moral je umreti, ker je jedel strupene gobe. — Pozor pri nabiranju gob! — Iz Zirov 7. avg. Škoda, ki jo je povzročila zadnja povodenj samo v Zireh, znaša nad 3000 gl. Po njivah je odnesla dobro zemljo, nasula jih je s peskom in debelim kamenjem. Škode je dokaj tudi pri pohistvu. — Zadnji čas je tedaj pričeti z vrejevanjem hudournikov. — Toča je po nekaterih vaseh viniško zupanije dne 30. m. m. naredila škode 10.000 gl.

Koroško. Iz Celovca, dné 30. julija: V knezoškofijsko dijaško semenišče »Marianum« je na novo vsprejetih 32 gojencev; vseh vkup je 156. — Dopolnilna volitev za po smrti dr. Jobsta v Brežah izpraznjeno mesto drž. poslanca mest in trgov Breč, Strassburg, Stari dvor in Hüttenberg bode dné 27. avgusta t. l. — Od 19. do 27. julija ni v Celovcu nihče umrl. — Župnijo Svinice je dobil č. g. Norb. März, župnik v Svinici. — Zlato mašo je dné 24. julija praznoval vč. g. J. Jörrer, župnik v Zg. Milstatu. — Dné 28. julija darovali so na Koroškem 4 gg. novoposvečenci — Slovenci — Bogu nove maše; namreč v Štebnu č. g. Jurij Trunk, kateremu je propovedoval vč. gosp. župnik Fr. Treiber; v Kaplji ob Dravi zajedno čč. gg. Val. Šitelkopf in Val. Weis. Propovedoval je vč. g. župnik Sim. Čemer. V Prevaljah č. g. Frid. Malgaj; propovedoval je gospod kaplan J. Rozman. — V Črni na Koroškem so minuli teden neznani lopovi po noči vlomili v župno cerkev in razdrobili ter izpraznili močno železno nabiralno pušico. Prišli in odšli so skozi okno pri velikem oltarju. Škoda je precejšnja. — Svojega otroka je umorila neka neomožena ženska v Grebinju; takoj po rojstvu mu je prerezala odvodnico na vratu. Nečloveško mater so zaprli. — Novo počakalnice državne železnice so otvorili v Annenheimu ob osojnikem jezeru. — Hujkanja proti poslancu Peitlerju ni ne konca ne kraja. Na najostudnejši način pisarijo liberalno-nacionalni listi zoper njega, ker je glasoval za Celje.

Štajersko. Č. gosp. Jos. Zagajšek, kaplan pri Sv. Magdalení pri Mariboru gre za provizorja na Muto. Zopet sta nastavljena č. gg. Jakob Kranjc kot kapelan na Zibiki in Fr. Brglez kot kapelan v Dramlji. Prestavljeni so č. gg. kapelani: Jos. Mihalič v Hajdin; Jan. Jodl k sv. Antonu; Al. Cizerl v Koče in Fr. Šaloven v Reče. Nastavljeni so č. gg. semeniški duhovniki: Jos. Čede kot II. kapelan pri

sv. Magdalení, Rud. Janežič pri St. Ilju in Anton Novak v Majšbergu. V začasni pokoj je stopil č. g. Val. Vogrinc, kaplan v Kočah. Razpisana je fara na Muti do 3. septembra t. l. — Na železnični progi blizu Teharjev pri Celju so našli 29. jul. mrtvega hišnega posestnika sina Jan. Goriška. Pozno v noč se je imenovani mudil v gostilni v Teharjih in je najbrže zadel na potu na železnični tir, kjer ga je zalotil vlak ter ga vlekel seboj kakih 200 metrov. Leva roka in desna noga sta bila popolno ločeni od trupla. — Minolo nedeljo se je več cigánov v kočiji pripeljalo v Št. Ilj na Štajarskem, kjer so se v neki gostilni »postavljali« s stotaki. Orožniki so postopače izročili sodišču. — Zoper celjsko gimnazijo je ugovarjal tudi zastop mesta ormoškega. Dotični sklep je razveljavilo c. kr. okr. glavarstvo na Ptuju.

Primorsko. V nedeljo 28. julija je premilostni škof posvetil za mašnike čč. gg. M. h. Barbica, Alp. Klun-a, Jos. Krančič-a, Vinka Dolenca in Ivana Pitnela. Bog z njimi. — V Kalu je vtonil dné 17. julija dvanajstletni fantič Jakob Šavli. Šel je v vodo, da bi se shladil; ali spodrsnilo se mu je na globoko in ker ni znal plavati ga je voda požrla. — Iz Loma se piše: Dolgo je že od tega, kar ni strela v našem kraju nobene škode naredila, ali dne 22. julija ob hudi uri je tukajšnjemu posestniku Valent. Prezelju strela ubila dve junici. — V Furlaniji je strupena rosa tudi krompir uničila ter povzročila precej škode. — Dné 8. t. m. so čutili v Trstu lahek, kake dve sekundi trajajoč potres. Jednak potres so čutili tudi v Florenci na Laškem.

Cerkev in šola.

V nedeljo dné 4. avgusta t. l. praznoval je dobro-poznani prijatelj dijakov in revežev preč. gosp. mgr. Luka Jeran, stolni kanonik in dolgoletni vrednik »Zgodnje Danice« svoje zlato mašo. Krepko je stopal zlatomašnik zjutraj ob 6. uri v spremstvu svojih sobratov — kanonikov pred oltar ni mu bilo treba opirati se na palico, katero so mu kanoniki okrasili s prelepim šopkom. Ob 10. uri pa je stopil isti zlatomašnik na leco v cerkvi sv. Petra in je govoril novomašniku č. g. Tomažu Zabukovcu tako prisrčno in ginljivo, da so poslušalcem silile v oči solze veselja in ginjenja. Če smo dejali zadnjič o kardinalu Ledohovskem, da ima veliko zaslug za vesoljno cerkev, moramo danes ravno tako reči, da si je zlatomašnik kanonik Jeran nabral v 50 letih svojega duhovskega življenja toliko zaslug, da mu mi Slovenci nikdar ne moremo zanje biti dovolj hvaležni. Koliko mladenčev pripravil je že on k kruhu, koliko od teh že zdaj deluje po naši domovini vspešno v blagor cerkve in národa! Ako bi bilo mogoče zbrati vse solze, katere je že otesil s tolažečo besedo in podpirajočo roko, bilo bi jih gotovo precejšnje jezero. Zlatomašnik sicer ne mara za čast, a mi smo prisiljeni dati mu jo, naša srca hočejo dati od duška čutilom, ki nas sprehajajo ob zlati maši

tega velikega dobrotnika Slovencev. Dokaz temu so nebrojni telegrami in voščila, katere je prejel od vseh strani, ne samo iz domače zemlje, ampak tudi iz tujne, ker tudi tam vedo ceniti njegovo zasluge. Naj nam bo zlatomastnik — kanonik izgled pravca Slovenca, katerega posnemajmo v djantu in nebanju; s tem se mi bode mo tudi najbolj skazali hvalaznega, da nam ni zastoj svetil, 50 let kakor »luč na svečniku« Bog ga živi!

Kakor je morebiti bralcem »Domoljubovim« znano je poleg vaticanske palače, v kateri sv. Oče stanuje, velik vrt, ali prav za prav vkupej je več vrtov. Ker starčku sv. očetu Leonu XIII. huda početna vročina ne dá dobro, zato se je odločil, da bo v hudi vročini stanoval v hiši, na vrtu nalašč za to narejeni. Hišo so letos precej razkrijli, da bo tudi papežev sprejemstvo imelo tam dovolj prostora. Sv. Oče trudi se naprestano za zjedinitenje vzhodnih cerkv in tako je zopet pisal predstojniku zavoda katerega je sam ustanovil v Carigrad, ter mu naročil kako naj dobiva potrebne svote za vzdrževanje tega zavoda, v katerem se bodo mladeniči izobraževali za duhovne. Prav res po očetovski skrbi sv. Oče tudi za razkolne kopte v Egiptu, ki zelo kažejo dobro voljo, vrniti se v naročje sv. cerkve. Spamo, da ni preveč daleč ta čas, ko se bode mo tudi v vzhodnih dosedaj razkolnimi brati objeli v poljubu miru in spravi!

Hazmere med sv. Očetom in turškim sultanom so jako upodne. Kot turški poslanik v Rimu bo kmalu imenovan Galeb Bej, ki bo prinesel sv. Očetu dragocena darila in pa lastnoročno sultanovo pismo. Sultan obljubljuje, da bo podpiral zjedinitenje razkolne cerkve. Na vsak način pa je gotovo, da so razmere med turškim sultanom in pa sv. Očetom mnogo bolj prijazne kakor pa med marsikatero državo, ki se imenuje krščanska. Neki samostanski višji bil je pri sultanu v avdijenci in ne more prehvaliti strpnosti Turkov nasproti katolikom. »Da, da,« dejali so sv. Oče, »to je pač čudno. V glavnem mestu mohamedanstva vrše se procesije javno, med tem ko so v Rimu, glavnem mestu krščanstva prepovedane.«

Na stavoznano božjo pot v Lurd odide 24. t. m. z Dunaja vlak čez Tirolsko, Švico in Francosko. Gena za III. razred za pot od Dunaja do Lurda in nazaj 110 gid. Ako bi kdo Slovencev želel iti počastit Marijo v Lurd in prosit jo milosti, naj naznani to v kratkem času g. Legatu, o. in kr. kapelanu v Lipici.

Ko je novi ruski car nastopil vlado, nadejali smo se, da bodo Rusi nehali preganjati katoličane na Poljskem. A žalibog, te naše nade se niso uresničile! Kajti že za vlado novega carja bilo je 25 duhovnikov pregnanih. Ravno tako kruto kakor popred postopajo Rusi s katoliki. Par zgledov bo to potrdilo: Katoliške sirote odgajajo se v razkolnih sirotišnicah, katoliški duhovnik ne sme stopiti v šole, kjer razkolni popi uče katoliško mladino. Mnogo škofij in far je zatrlih, če pa škof ali župnik umrje, čakati morajo naslednika mesec in mesec. Na milijone duš ne more sprejemati sv. zakramentov. Na katoliških semeniščih nastavljeni so razkolni učitelji. Mnogo takih oseb se najde, ki so bile pregnane v Rusijo zato, ker so se udeleževale pobožnosti in čiščenja srca

Ježnsovega. Neverjetno, za vendar res! kakih pripomočev se vlada postuzuje, da ljudstvo v razkol ter, kaže sosedni dogodek. V škofiji Rimski, v vaseh Bognik in Toubig zapovedali so ruski uradniki vsi živino na odločen prostor vkup spraviti. Ko se je to zgodilo, začeli so kozaki odsekavati volom in kravam noge do kolien. Ko je uboga živina bolečin tulila in drvilja, dejali so uradniki kazoč na pohabljeno živino: »Vsaakemu izmed vas bo tako zgodilo, ako ne sprejme naroda vero.« Človek si ne more sam verjeti, je li kaj takega mogoče v naših casih v olikan državi. Dva škofa sta v zadnjih 50 letih umrla v Sibiriji, več so jih poglali iz dežel. Gotovo je, da car za vse te krutosti čisto ne ve in se poda brejnjeve vednosti, a se bolj gotovo je, da tudi car večkrat koga prav po nedolžnem pošlje v Sibirijo. Bog da, da zasije katoliški cerkvi na Ruskem kmalu boljša doba!

Kako zelo da se socialisti in liberalci protivo novemu šolskemu zakonu v Belgiji smo se zadnje omenili. Ti kolovodje hočejo na vsak način preprečiti, da bi se ta postava vsprejela in prirejajo velikanske shode, pri katerih se na vsi moč zabavja čez duhovnike, čez naučnega ministra in se sramotijo vera in pravost. Kako razdivjani da so socialisti priča siedeči dogodek, ki se je zgodil v mestu Kurtre v Belgiji. Neki socialist beker po imenu, prišel je v mesto Kurtre v soboto zvečer. V nedejo zjutraj ob 5. uri pa se poda v tamošnjo cerkev sv. Egidija, kjer je bila ravno prva sv. masa. Ko je zupa deli sv. obhajilo, poklekne tudi beker k obhajilni mizi. Kakor hitro pa je sv. hostijo sprejel, pijunil jo je v roko, pokril se in krohotajoč se zapustil cerkev. Pred cerkev dobi dve ženski, kateri je posnal, juna pokaze hostijo, katero je bil dejal v prazno tobačnico in pravi: »Vidite, s takim ljudi siepe...« Potem povabi ženski, naj gre z njim v bližnjo krčmo na žganje. Ko pridejo tja, ustopi ravno krčmarjeva hči, ko razbojnik Bekert drži hostijo nad glavo in grozovito prekanjajoč Boga reče: »Tu je tisti, ki vse zamore!... Če kaj zamore, pa naj pri ti priči pokaze le — Krčmarjeva hči grozno prestrašena vli jim, naj se oddaljijo, kar tudi takoj store. Bekert pravi: »Zdaj grem pa se v sv. Roka cerkev in potem nosim to svoji stari domu.« Nesrečnež ni legal. Ni sel samov sv. Roka, ampak tudi se v Marijino cerkev, povsodi sprejel je sv. obhajilo in povsodi je pijunil sv. hostijo v tobačnico. Nato se poda v društvo socialistov, položi vse tri od tobaka umazane hostije pred se na mizo in jih na dražbi proda. Dobil je zanje nad 2 gid. In te je potem zapil. Državni pravdnik ga je dal zapreti in ga soditi toži. Ali ni to grozno? Judež je prodal Jezusa za 30 srebrnikov, ta hudobnež pa za 2 gid! Ne smemo se za to čuditi, če nas Bog tepe, kajti ves svet, ako bi tudi hotel, ne bi zamogel zadostiti Jezusu zaradi take nečasti. Častimo zato Jezusa prav iskreno v sv. Resnjem Telesu!

Zadnjih smo poročali o junaskih škofih in duhovnikih, ki so v kljub vsem prepovedim napravili procesije sv. Resnjega telesa. Tako je 29. junija škof v Karkasoni peljal novomašnike v slovesni procesiji iz cerkve v semenišče; se vé, zato je bil kaznovan. Tudi drugi župniki so bili kaznovani z denarjem. Ko so pa ti obsojenci

prišli od sodišča, jih je ljudstvo burno pozdravljalo. Zato se pa framazonaki velikaši tudi že nekoliko jezé nad to »nepokorsčino«, kakor imenujejo prodiranje katoliškega duha. Država je zato naročila skofom, naj ne pohujšujejo ljudstva, drugače jim bo vsem plačo odtegnila. Tako n. pr. se je že zgodilo da so skofu mesta Kambre, ki je ravnal kot zvesti pastir, odtegnilo plačo 630 gid. na leto. Neki drug škof prosil je za pokojnino, katera mu je bila po postavi a dali so mu ensrat za vselej 175 gid. Ko so ljudje to zvedeli, takoj so jeli nabirati denar za skofa in v malo dneh nabrali so desetkrat toliko, kolikor je znašala cela pokojnina. A francoska vlada na sprevidi, da ne more ljubezni vdanih ovčic do višjega pastirja omajati tudi ne s tem, ako jim pridruže plačo.

Tako smo v duhu obiskali naše brate katoličane po raznih deželah in jih videli v veselju in trpljenju. Ozmimo se pa zdaj tudi na ledino krščanstva, v razne misijone, koder misijonarji najrazličnejših družb in redov sejejo seme sv. vere v srca divjakov, katerim so poprej izruvali malikovanje. —

V Kini so od 29. do 31. maja tega leta podri razdivjani in našuntani Kitajci v Čeng-Tou misijonsko hišo, cerkev, šolo, sirotišnico, bolnišnico in še več drugih hiš. Tudi škof in nekaj duhovnikov je več ali manj ranjenih. Upanje je, da se bodo tuje vlasti potegnile za preganjane kristijane in da bode kitajska vlada povrnila škodo, ki znaša nad 7 milijonov goldinarjev. Drugače se kaj bolj natančnega še ne ve. — Na severnem Kitajskem pa vlada lakota in pomanjkanje, ker je lanska povodenj vse pridelke uničila. Letos so pa pritiskali še pred Japonci bežeči kitajski vojaki in so snedli, kar je še ostalo. Semenišče pred njimi ni bilo varno in zato so je vzele tuje vlade pod svojo obrambo. Misijonarji so v hudi stiski.

Oglejmo si življenje Afrikancev in prizadevanje misijonarjev za blagor njih duš od druge strani. Zanimivo je namreč slišati, kar nam misijonarji iz onih vročih krajev poročajo o položaju žensk pri zamorcih. Zamorci cenijo žene ne dosti več, kot živino in z njimi tudi tako ravnaajo. Žene na zgornjem Sambesiju so le sužnje. Obsojene k najtežjim delom ne uživajo sploh nikake časti. Kraljeve žene delajo na polju, spravljajo žetev v skednje, pripravljajo pivo itd. Ako kralj potuje, sledé mu pomešane med sužnji in živino in nosijo na glavi buče, napolnjene s pivom, s katerim si kralj žejo hladi. Le krščanstvo zamore stanje žene in matere v vsakem oziru zboljšati. Ne uče se deklice nič in ostanejo svoj živ dan v nevednosti; je pa tudi zamorcem popolnoma vse jedno, ali kaj znajo ali nič, kajti po njih mnenju ženi ni treba nič vedeti in znati. Zakon se sklepa na jako čuden način. Mož ženo tako rekoč kupi, kakor kako kravo ali vola. Celo mešetarja ne manjka pri ti kupčiji. Če so se za ceno domenili, ne vpraša oče hčere, ali hoče ali noče, ampak kar nalože jo na nosilnico in jo nesó na ženinov dom. Taka zveza je zakonita, in oče zamore svoje otroke prodati, ako mu je drago. Po moževi smrti pripade žena bratu. Pri vsem tem pa Afrikanci jako grdo ravnaajo s svojimi ženami. Arabec svojo ženo s palico natepa po podplatih, ako mu ni kaj po godu. Zgodilo se je, da je

da je mož ženo tako pretepel, da je mrtva obležala, a nikdo ga radi tega ni pozval na odgovor. Ako katera žen glavarjevih slabo opravlja svojo službo, zapade smrti. Danes ji odrežejo jeden prst, jutri drugega in tako vse ude, dokler vsled bolečin ne umre. Koliko dobrega stori tedaj tukaj krščanstvo, ki stavi ženo na isto stopinjo z možem! Krščanstvo zabranjuje surovo ravnanje in koderkoli misijonarji morejo, upeljejo sv. zakon v smislu svete cerkve. S tem jih privadijo družinskega, složnega življenja, napeljujejo jih k skrbni vzgoji otrok, k delavnosti in pridnosti. Misijonarji pa delajo dobra dela, i telesna i dušna.

Listek.

Gospod Jožef.

Povest. — Spisal Tr.

III.

Pisar Leman, ki so ga vrgli prevalški uporniki skozi okno, hitel je naravnost v mesto N., pol dné hoda od Prevala. Pot mu začne curkoma liti čez zabuhli obraz in nogé mu odpovedó. Da si odpočije, leže na travo kraj ceste. Od straha se še vedno zdaj pa zdaj strese po vsem životu, kakor bi bil mrzličen in oči se mu bliškajo od srda.

»Ti, vrag, boš mene metal skozi okno? Kakor gotovo sem Leman, tako gotovo nataknem na kol tvojo kmetsko glavo!«

Hoče se vzdigniti, pa nogé se mu v kolenih udájo, da počene na zemljo. Usta je imel čisto suha in želel je, da čim prej pride do kakšne gostilne.

Solnce se je že precej nagnilo in Leman je slatno dihál večerni hlad. Jezilo ga je neizmerno, da ni mogel naprej. Takrat se pripelje po prašni cesti kmetsk voz, ki sta ga vlekli dve mršavi kobilí. Jedna je na vso moč silila naprej, a druga je resno kimala z glavo in zaostajala.

Na vozu je sedel priletén kmet s pipo v ustih; ni se brigal dosti za kobilí in je že na pol zadremal.

»Očka, postojte no malu, da sedem na Vaš voz!« kliče Leman in stopi na cesto. Kmet pa ali res ni slišal ali samo hotel ni slišati: voz je drdral dalje, a Leman se je lovil za njim; jedno nogo je že spravil gor, a z drugo je skakal po cesti. Še-le zdaj se voznik obrne. »A, kaj pa počnete? Čakajte, zivali ve, plesnjive!« Globoko se oddahne naš pisar, ko sede na neki zaboj in si briše pot s čela.

»Odkod pa tako zaprašeni?«

»Iz Prevala.«

»Aha!« namuzne se kmet in pogleda Lemanovo obleko, ki je izdajala pisarja ali kaj podobnega.

»Kako pa je zdaj tam? Saj ste se skozi peljali.«

»Tam je grozovito!« laže se kmet, da bi ga vstrašil.

»Uporniki koljejo in davijo, posebno pisarje in take ljudi.«

»Jej, jej!« stoče Leman, »dajte, prosim Vas, vozite hitreje!«

»Ali se Vam mudi?«

»Seveda.«

»V N. ste namenjeni, ne?«

»Tja, tja, pomoči klicat.«

»Komu?«

»Postenim ljudem, da jim povemo upornikom kaj smo.«

»Hm.«

Leman obmolči, kmet pa tudi. Solnce je zašlo in ob cestnih jarkih so se začele oglašati žabe.

Holm se vrsti za holmom, porasten z grmičjem in nizkim drevjem; cesta vodi zdaj navkreber, zdaj navzdol in konja le še s trudom sopihata dalje. Zvezde zasvetijo in luna vzhaja, ko se prikazejo iz teme črni zvoniki mestnih cerkvâ.

»Hvala Bogu!« vzdihne voznik, ko obstoji pred neko gostilno. Lemana spiše v naglici kozarec vina, potem pa hiti k županu. Ta žareži nanj osorno, čemu prihaja tako pozno in odkod.

»Vzdignili so se novinci v Prevalu in z njimi so potegnili tržani in vsi kmetje iz okolice. Zdaj pa strahovito počno z zvestimi privrženci vlade . . . Da, gospod župan, čuje se celo, da udarijo na naše mesto; predrzni so dovolj.«

»Tako, tako!« kima debeli župan. »No, zaradi take malenkosti me ne bi bilo treba nadlegovati ponoči. Temu se jutri ravno tako lahko opomore . . . Sploh pa, zakaj jih niste sami ukrotili? Saj imate žandarmerie in národno stražo.«

Lemana je silno poparil ta hladni odgovor.

»Imamo, imamo vse«, jeclja zmeden. »A vrag védi, vse se je nekam izgubilo; nekateri so potegnili z uporniki, drugi so zbežali.«

»Ze dobro. Jutri na vse zgodaj odrinejo vojaki tja, da tepce povežemo in pošljemo v Pariz. Lahko noč!«

Bolj kakor župan pa so se zanimali meščani za novico, ki se je še ponoči raznesla po mestu. Komaj je prisvetila zora je bilo že vse kvisku in se menilo o upor. Največ jih je bilo taci, ki so na skrivnem srečo želeli Prevalcem, a očitno se niso upali potegniti zanje; tako zelo so se vsi bali grozne vlade, ki je obsodila na smrt, kogar se ji je zdelo. Postopači in sleparji so se pa drenjali pred mestno hišo in kričali, naj se hitro porežejo vratovi upornikom. In res so sklenili komisarji z županom, da se takoj odpošlje dvatisoč vojakov v Preval. Z vladnimi komisarji je šel tudi pisar Lemana, za vojaki pa se je drevila velika množica zanikernih ljudij.

Pomikali so se neredno dalje; vojaki so peli in burke vganjali, če pa jih je kak častnik zavrnil, je bil v nevarnosti, da ga pretepe. Niti toliko se niso potrudili, da bi odposlali vohunov in ogleduhov; bahali so se, da uporniki pobegnejo, samo če jih ugledajo.

A zmotili so se.

Anton Verne je vodil samo kakih šeststo mož in še ti niso bili vsi dobro oboroženi. A hrabrosti in navdušenosti, ki jim je polnila srca, bi zaman iskal pri vladnih vojaki. Mladi zapovednik je vedel, da se z vladno vojsko še ne more spoprijeti; zato je bil previden

in je pošiljal ogleduhe na vse strani; ti so morali po vaseh vnetati upor in gredoč poizvedovati, kaj počno nasprotniki. Če bi se nabralo nad tisoč kmetov, mislil je udariti ponoči in z vso silo na mesto N., odkoder bi lahko vladal velik del dežele in razširil ogenj upora daleč na okoli. Upal je, da je velik del meščanov z uporniki jednaci mislij; zdelo se mu je dalje nemogoče, da bi se moglo mesto tako hitro dovolj zavarovati; a niti sanjal ni, da bi mu poslali celo vojako naproti.

Kar privihra k zapovedniku konjik, ki je jezdil na opazovanje. Konj mu je bil ves penast, a mladenič sam tako zasopel, da je komaj govoril.

»Zapovednik, sovražniki so pred nami!«

Takoj obstanejo na Vernejevo povelje vsi oddelki.

Kmaló se vrnejo z jednako novico vsi drugi ogleduhi, ki so jezdili naprej. Kako velika je nasprotna vojska, tega ni vedel povedati nikdo, kajti vseh sovražnikov ni mogel videti nikdo. Na ravnini bi se dalo vsaj približno uganiti, a tukaj ni bilo mogoče. Hrib se vrsti za hribom, zdaj večji zdaj manjši. Poti in ceste so skrite in globoko zasekane; vrh tega pa se časih tako zapletejo veje nizkega drevja, ki raste po holmih in ob potih, da se zdi, kakor bi imele ceste zeleno streho. Lahko se je toraj sovražnik varno bližal, a težko mu je bilo bežati po teh potih, ki se vijó in križajo med holmi tako, da še domačin lahko zaide, kaj še-le ptujec. Za kmete, ki so bili tod doma, je bilo to dobro, kajti preganjali so lahko nasprotnika, ne da bi ta vedel, od kod so prišli in kam se vračajo.

Verne je sklenil, da se kolikor mogoče približa sovražniku in udari nanj iznenada, da ga zbega in razpodi; če bi bilo pa število nasprotnikov preveliko, mislil je uničiti samo oddelek vse vojske, potem pa se vrniti po skrivnih potih nazaj proti Prevalu. To bi storil lahko takoj in dobro je vedel, da bi bilo to tudi pametnejše, ker se ni imel zadosti vojakov; a Verne se je bal, da bi kmetov ne oplasil in jim ne vzel poguma, če bi se umaknil.

Pomičejo se dalje počasi in oprezno. Prej se je vrstil oddelek za oddelkom po veliki cesti, zdaj pa se zdaj pa se je razdelila mala vojska v tri dele. Srednjega in najmočnejšega je vodil Verne sam, levega navdušeni stavec Peter Marin, desnega pa Mihael Pelan, vročekrvni mladenič, tisti, ki je vrgel Margeta iz gostilne »pri trti«.

Ze se čuje od daleč nekaj hrup, tako kakor bi vriskala velika množica pijancev. Bili so vojaki vladini, ki so gredoč plenili po vaseh in vzeli vse, kar jim je prijalo; kedor se jim je pa ustavljal, je bil pa tepen. Nekateri so hodili po cesti, drugi pa so se drevili kar čez holme; zeja po krvi jih je delala nestrpne; komaj so čakali, da dospó v Préval.

Največji oddelek te čudne vojske pride na visok hrib, ki se polagoma vzdiguje nad nižjimi holmi. Glej tja v daljavo! Ali se ne bliskajo bajoneti iz grmičevja? V hipu obstanejo, tako tudi drugi, ki so zaostajali ali naprej hiteli. V nekaterih se je oglasila bojazen, v družih pogum, a vznemirjeni in iznenadeni so bili vsi. Kako se bodo pač bojevali ti razuzdani in neposlušni vojaki, če jih napadejo besni in navdušeni kmetje, ki vrh tega

se vedo, zakaj prelivajo svojo in sovražnikovo kri! Častniki jezdijo od trume do trume da vzdržé red in ohrabré vojake. Prepozno je bilo, da bi odkazali vsakemu oddelku posebej svoj prostor, kajti bili so raztreseni daleč na okrog, in tam na skrajni levi in desni se jim o sovražniku še sanjalo ni. Nastal je nered in prepir. Nekateri so se hoteli umikati, drugi spet so silili naprej; nekateri so prigovarjali naj se združi vsa vojska, kolikor je v naglici mogoče; drugi so zopet iz same svojeglavnosti hoteli, da udarijo kar na slepo, ne meneč se za druge. Častnikov se v tem hrušču niti slišalo ni.

Vročekrvneži hočejo, da obvelja njihova in kakor besni planejo navzdol proti sovražniku, namestu da bi ostali na vrhu, kamor bi se jim kmetje le težko bližali, ker niso imeli dobrih pušek. Za njimi se poženo še drugi oddelki. Vseh napadovalcev je bilo krog tisoč, toraj se jedenkrat toliko kakor kmetov. Udarijo so ravno na Vernejev oddelek. A tudi ta ni bil len; krepki mladeniči so z urnimi skoki a v lepem redu planili na napadovalce. Nekoliko časa se je slišalo grozno kričanje in vriskanje, a kmalu čuješ samo sopenje in stok. Po ozkih grapah in zasekah je nastala strahovita gnječa, da se naposled niso že več mogli bojevati z bajoneti. Bodli so se z meči in noži in pobijali na tla kar s pestmi. Sovražnikov je bilo preveč in hrabra četa Vernejeva je že kopnela, čeravno napadovalci niti za ped niso mogli naprej.

Anton sam je stal s kakimi desetimi fanti v globoki grapi, ravno tam, kjer se polagoma širi v večjo dolinico. Kjer se je prikazal hrabri poveljnik, povsod so se umikale goste čete in tudi zdaj jih je strah že prevzel; Anton sili korak za korakom naprej in vojaki padajo pred njim mrtvi ali ranjeni. Toda Verne je zašel predaleč v grapo in v tem trenutku začuje za seboj divje vpitje. Od holma dol se vsuje truma vojakov z bajoneti v rokah in to ohrabri tudi druge, ki so že hoteli bežati. »Bog in kralj!« vsklikne Verne in za njim krepki mladeniči, ki se boré še ljutejše, ko vidijo, da ni rešitve. »Bog in kralj!« vsklikne drug za drugim, pade na tla s krvjo pokrit in Anton ostane sam. Stisnil je ustna in se branil s poslednjo močjo, kajti roke so mu že omagovale. A od dveh stranij se vsujejo trume nanj in mladi poveljnik se spodtakne nad mrtvim truplom in pade na kopo ranjenih sovražnikov. Vojaki zavriskajo od veselja in se vržejo nanj. Nekdo ga udari s puškinim kopitom po glavi, a drugi mu zvežejo roke. »Poveljnik zasluži, da ga s častjo obesimo v Prévalu!« kriče zasmehovaje in pijani od zmage. A prezgodaj so bili pijani. Kakor vihar zahrumi nanje Mihael Pelan s kakimi sto kmeti in v hipu se vladini razkropé in začno bežati. Dva privežeta Verneja na konja ter ga ženeta po grapi. Ker jih Mihael ni mogel v zaseki zgrabiti z vso močjo, so se lahko nekateri rešili, a pocepala jih je več ko polovica.

A kaj se je zgodilo drugod? Verne se je v gnječi in hrupu ločil od svojega oddelka in kakor smo videli, so ga ujeli in vlekli s seboj. Ostali kmetje so se junško upirali boljše oboroženim vojakom in jih potiskali nazaj.

Pa naposled bi vendar onemogli, ko bi jim stari Peter Marin ne priskočil na pomoč. Skočil je s tako silo med sovražnike, da je izgubil klobuk in so mu sivi lasje vihrali v vetru. Vojaki se ga prestrasijo in se spusté v beg. Dolgo jih ne preganjajo kmetje, ker so izgubili že veliko svojih. Sovražniki so pa tudi izvedeli, da se uporniki ne dajo kar takó povezati. Sramotni beg jih je kolikor toliko spametoval in zberó se proti večeru na hribu, s katerega so opoldne planili v dolino. Razvrstili so se v red, da bi lažje in z boljším vspehom vdrugeč napadli, čeravno so precej veselja izgubili do boja. Niti poldrugi tisoči jih ni bilo več — kmetov pa je ostalo še petsto.

Peter Marin je dobro vedel, da bi s tako majhno četo ne mogel vzdržati premišljenega napada. Zato se umakne hitro, a tako na skrivnem, da ni sovražnik ničesar opazil. Hrabra četa se plazi med grmičevjem po ozkih dolnicah in predno se nastopi noč, že so onstran hriba. V Préval niso še hoteli, ker bi ga ne mogli braniti, dokler ne dobé pomoči. Zato odpošljejo séle na vse strani, da bi pridobili vsaj še petsto mož in bi mogli osvoboditi Préval sovražnikovih rok — zakaj slutili so, da je namenjen tje, kjer se je porodil upor in kamor misli, da so ubežali uporniki.

V taboru na hribu pa ni bilo nič tako glasno veselo, kakor zjutraj. Nekateri so utrujeni zaspali, drugih je bilo sram poraza in pridušali se se, da se maščujejo.

Ko napoči zóra, pogasé ognje, ki so jih bili zažgali po noči in se napravijo v Préval. Mislili so, da pridejo v trg z godbo, zmagoslavni, vriskajoč in pojoč, — a šli so poparjeni in osramočeni. Zato so se znosili nad ubogimi tržani. —

(Dalje prih.)

Podobe iz življenja.

(Dalje.)

Sam se je kaznoval.

Čisto složno so živeli Stržinarjevi, brez posebnih skrbij in težav. Saj se tudi ni bilo čuditi! Stára dva sta gospodarila in varčevala, da je bilo kaj. Sin Luka, čeravno sele dvajset let star, je tudi delal za dva druga; Minka, pridna domača hči, je pa šivala in marsikatero petico prihranila.

Pa kmalu bi šla vsa rodbinska sreča po vodi. Tisti sitni cesarski možje so namreč Luko potrdili k vojakom. Kaj je bilo početi? Brez Luke niso mogli biti, svote, katero so tam zahtevati za odkup, pa tudi niso mogli kar s kljuko sneti. Pa sila kola lomi. — Par stotakov je bilo že prej pri hiši, drugo se je moralo pa kje drugje dobiti. — Morala sta oba konjiča iz hleva. Ni bilo drugače.

Dober svetovalec v teh stvareh je bil sosed Bobek. Prav hvaležen mu je bil Stržinar za to.

Denar je bil toraj pri hiši. — »Veste kaj?« pravi Bobek Stržinarju. »Osem stotakov, to je nekaj! Prav škoda bi jih bilo, da bi jih tako stran vrgli! Če ste pametni, pojdite v mesto in prosite tam gospode, da ga

oprosté. Le meni verjemite, da se kaj takega ni samo parkrat zgodilo. Vi recite: Jedinec je; sam sem že slab, in tudi mati ni več pri moči. In roko vam dam, da bode oproščen, ne da bi kaj plačali.*

In res se dá pogovoriti Stržinar. Drugo jutro na vse zgodaj odide z ženo in sinom v mesto, samo Minko doma pusti. — Bobek si roke mane, ker s tako dobrim svetom je napeljal vodo na svoj mlin. —

Komaj so dobro odšli, namaže si Bobek obraz s sajami in se še drugače našemi. Potem pa steče v Stržinarjevo hišo. Najprvo skoči v kuhinjo, kjer je Minka ravno pomivala. »Za božjo voljo!« zavpije dekle, drugega pa od strahu ne more izpregovoriti

»Molči!« zavpije našemljeni Bobek zamolklo s spremljenim glasom, ter skoči k Minki in ji zveže s pripravljeno vrvico roke in noge.

»Povej precej, kje je tistih 800 goldinarjev! Če ne, — le poglej ga!...« Tu izvleče svetlo bodalo in zamahne z njim proti prestrašeni deklici, katera v silnem strahu vse pove. Razbojnik hiti v izbo ter zmaši ves denar v žep.

Deklica ga med tem po vedenju in nekoliko tudi po govoru vendar spozna in zakliče:

»Oh, oče sosed, to pa je vendar grdo, kar počenjata! vedno smo bili prijatelji, zdaj nas pa hočete oropati!«

»Ti si me toraj spoznala!« zavpije Bobek, in jo divje pogleda.

»Da Bobkov oče ste!«

»Nesrečnica, sama sebe si obsodila! Umreti moraš!«

Minka joka in prosi, pade predenj na kolena, — pa nič ne pomaga, — hudobni sosed se ne da omečiti.

»Samo nekaj te še uslišim. Izvoliti si smeš smrt sama, kakoršno si hočeš. — Hočeš, da te zabodem, z davim ali obesim! Izvoli si!«

Deklica ga zopet roti, naj se je usmili, pa zastonj. Ko vidi, da le nič ne pomaga, ga prosi, naj jo obesi, ker mislila si je, pa pride od kod kaka pomoč med tem, ko bode oni pripravjal.

Bobek veli potem Minki, naj odmoli, kar se misli, ker potem ne bode več časa. Sam pa postavi sredi sobe mizo, stopi nanjo, in pritrdi na strop močno vrvico. Potem naredi še zanjko, da bi se vsa stvar tem hitreje zvršila. Ko misli, da je vže dovolj trdno napravljeno, vtakne sam glavo v zanjko, da bi se prepričal če je dobro naredil. Pa glej, v tem hipu pa počni na jedni strani miza ter se prevrne — — zlobni Bobek pa je lepo na vrvici obvisel. Zastonj je poskušal vrv odtrgati od stropa, zastonj je skušal tudi motvoz pregriziti! — grizel se je le v pesti, iz katerih mu je vrela kri po obrazu.

V tem hipu se pa prikaže zaročenec Minkin pred hišo. Kako se pa začudi, ko najde vrata zaklenjena. Večkrat potrka, a nihče mu jih ne odpre. Ko tudi sosedje to vidijo, pridejo zraven, med njimi je tudi Bobkova žena, ter skupno težka vrata snamejo.

V kuhinji dobe mlado Minko nezavestno in zvezano na tleh; v sobi pa Bobka obešenega. Naglo od-

režejo vrv, in Bobek pade z vso težo na polomljeno mizo, — iz žepa se mu pa vsuje vkradeni denar. Skušajo ga »oživiti«, ker je bil kakor mrtev, — in res se jim je posrečilo. —

Se-le, ko se uboga Minka zave, zvedo vse, kako in kaj. —

Zvečer pridejo Stržinarjevi domov iz mesta. Sreča jim je bila ugodna, — oprostili so Luko, ne da bi kaj plačali. — Neizrečeno se prestrašijo, ko pridejo domov! Kdo bi si kaj takega mislil, pa zlasti še o Bobku! Pa nič ni pomagalo, — kar je, — je. Hvala Bogu, da je le Minka zdrava ostala. — —

Nekaj tednov pozneje so se pri Stržinarjevih gostili, — Minka se je omožila. — —

Malo dnij po poroki je umrl Bobek v bolnišnici. Žena njegova pa je v žalosti, strahu in sramote zblaznela
D.

Razne novice.

(Cesarski dar.) Blizu kopališča Išla, kjer po leti naš cesar biva, nastal je zadnje dni hud požar. Mej drugo gospodo, ki prihaja vsako leto tjakaj na počitnice, prihiti na pogorišče tudi svitli cesar sam ter tolazi nesrečnega gospodarja, katerega poslopja so bila v plamenu, mudec se četr ure na pogorišču. Zadnje nedeljo popoldne pa prineseta dva uradnika iz cesarske pisarne velikodušni dar 1000 glt.

(To bom pa možu pokazala.) Ko je naša cesarica Elizabeta bivala v nekem kopališču na Zgornjem Ogorskem, pride nekega dne v bližnjo vas in sreča kmetico, ki je jedla kos črnega kruha. Cesarica jo poprosi za majhen košček in ga vtakne v žep, rekši: »Kadar se povrnem na Dunaj, bodem to možu pokazala.« Gotovo si je mislila blaga cesarica, češ naj zve tudi cesar, kak kruh mora jesti kmet.

(Največja preproga) je sedaj prišla v Rim. Belgijske gospodične in gospe so jo naredile za sv. Očeta; preproga je okrogla in ima v premeru 14 metrov. 22 gospodičin in gospej je delalo na njej in ima 2,800.000 vozlov, ki so vsi z roko narejeni. Ta krasna preproga bode za jedno papeževih sob. Sv. Oče se ni mogel temu krasnemu umotvoru načuditi.

(Ladija se je potopila) dne 21. julija nedaleč od Genove. Dva parnika trčila sta namreč vkup in jeden se je pogreznil. Od 178 popotnikov, ki so bili na ladiji, utonilo jih je 148.

(Topničarji v Kranju.) Dve bateriji 7 diviz.-topničarskega polka se bosta za dve leti namestili v Kranju.

(Sreča v nesreči.) Iz nižje Avstrijskega se poroča 28. m. m., da je udarila strela v neko hišo, in sicer ravno v posteljo, koder sta spala dva majhna otroka. Prestrašeni starši naglo privzdignejo otroka in kako se razveselé, ko vidijo, da sta popolnoma nepoškodovana. Strela je zažgala posteljo ter šla naravnost med otrokoma v tla. Hiša je popolno pogorela. Očividno je, da je varoval otroka zvesti angelj varuh.

(Vipavci — pozor!) Čedalje bolj se govori od kandidatov za deželni zbor. Liberalna stranka napenja struno za znanega gospoda iz Podrage. Vipavci! poznate ga dobro! Krščansk volilci mu z mirno vestjo glasu ne more dati. Ako bomo take volili, potem se iz krstnih bukev izbrisimo. Čuje se, da so se občinski sluge dogovorili, da bodo delali zanj. Ta bo lepa! Občinski sluge bodo občinskim možem narekovali, koga naj volijo? Kedo pa jih je postavil? — Sicer pa možaki, ne pozabite, da imamo telo in — dušo. Če bi antikrist prišel — in pred vašimi vrati denarje sejal, kaj ga bote zato za deželnega poslanca volili!

(Pelži.) Nek visok gospod v Curihu na Švicarskem povabil je k obedu precej gospodov. Ta uradnik je jako rad jedel polže in tudi za ta obed jih je naročil en zabož v samostanu Einsiedelnu. Ko dobi zabož, odpre ga kuharica, pa kako se začudi, ko dobi namesto polžev — podobice. Uradnik takoj piše v samostan in se huduje, zakaj so mu to naredili. A kaj dobi za odgovor? »Za nas je ta stvar še bolj sitna, ker smo poslali polže, katere bi imeli Vi dobiti, v Južno Ameriko, namesto podobice, katere ste Vi prejeli.«

(Žid in cigan.) V neki ogrski vasi je bil židovskemu krošnjarju ukraden velik bakren kotel. Dočim je žid Abraham zaman poisvedoval po ukradenem kotlu, ni bil cigan Peti, ki je bil kotel ukradel, v nič manjši zadregi. Ker je bil kotel preobsežen, ga ni mogel obrniti v svojo porabo, da bi ga bil pa nesel na trg, bi bila pa nevarnost, da kdo kotel spozna. Tako se je cigan odločil, kakor se nobeni tat ne, po noči kotel zidu skrivaj vrniti. Prej ko pa cigan ta krepostni čin izvrši, sreča ga Abraham. »Čuj, Peti, moj veliki kotel mi je ukraden.« »Nič hudega, boš ga že še dobil; kaj bode neki ubogi tat počel z tako velikanskim kotlom.« »Kaj neki? Z kladvom ga bodo razbil, posamezne kose v vrečo pobral, na trg nesel in baker prodal«, se odnese premeteni žid. Ciganu se pri teh besedah zaiskre oči; sočutno prime žida za roko in mu reče: »Ubogi Abraham, potem pač ne bodés več videl svojega kotla!«

(Skremna želja.) O priliki nekega učiteljskega shoda na Nemskem, so šli učitelji naposled obiskat nek imenitni grad. Dva dečka, stoječa ob cesti opazujeta strmeč dolgo vrsto učiteljev, samih strogih, resnih mož. Nato se oglasi jeden izmed obeh: »Veš, Jožek, kaj bi jaz rad imel? Toliko novcev, kolikor so ti vsi skupaj udarcev podelili.«

Posebni vlak na

Svete Višarje in k Mariji Pomagaj

vozil bo po jako znižani ceni

v soboto dne 7. septembra 1895

in sicer iz Celja — Brežic, potem iz Novega mesta in Kočevja. Iz Ljubljane vsi z enim vlakom. Natančnejša pojasnila po naznanilih. Vožni listki dobivajo se v potevalni pisarni:

274 1

E. Schmarda v Ljubljani,

Kongresni trg št. 17.

Vožne listke treba je precej naročiti.

Tržne cene v Ljubljani

10. avgusta.

	gl.	kr.		gl.	kr.
1'centra, m. st.	7	50	Speh povešen, kgr.	—	66
Reh,	6	20	Šarovo maslo.	—	72
Jahnen,	6	20	Jajce, jedno	—	2
Oves,	7	10	Mleko, liter	—	10
Ajda,	6	80	Groboje mase, kgr.	—	64
Proso,	8	80	Telečje	—	62
Koruzna,	7	50	Svinjako	—	66
Krompir,	3	—	Kohranovo	—	38
Leča, hktl.	12	—	Pilanc	—	40
Grah,	10	—	Golob	—	18
Pšol,	11	—	Sene, 100 kgr.	1	70
Maalo, kgr.	—	88	Slama,	1	96
Maat,	—	66	Orva trda, 4 kub. mtr.	7	48
Speh svež.	—	60	„ mehka,	5	—

Loterijske srečke.

Dunaj, 10. avgusta:	57.	24	84.	88.	81.
Gradee, 10. avgusta:	75	78.	34.	28.	25.
Line, 3. avgusta:	46.	34.	86.	83.	25.
Trst, 3. avgusta:	47.	78.	81.	84	62.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 5. septembra 1895 zvečer.

Album: Ljubljana po potresu.

(14. april 1895.)

Z 14 lepimi slikami — samo 15 kr.

Trdo vezan lep, pozlačen — samo 25 kr.

Dobiva se v Katol. Tiskarni le proti predplači po nakaznici.

V najem se dá

hiša

na Brezjah pri Mariji Pomagaj.

v kateri je obče znana gostilna „pri Janežka“, pod ugodnimi pogoji: 273 1 483 3-3

Vič poté ondi lastnica Jera Gabrielčič.

Najboljša, izredno okusna je

župnika Kneipp-a sladna kava

OCHRANNA-ZNÁMKA

v rdečih mirloglatih zavitkih s sliko župnika Kneippa:

Oelzova kava

v rdečih okroglatih zavitkih. 24-16

Vsaka posebej porabljena ali pomešana nameščata popolnem navadno zrnatu kavo. Dobivata se v vsaki boljši prodajalnici.

Kjer ni zažoga, pošlje je izdelovatelj (Oelz v Bregenzu) po pošti v zavojih po

4¹/₂ kilograma za glé 210!

639 24-24

Kovači, pozor!

Podpisana takoj odda spretnemu kovaču pod najugodnejšimi pogoji privodno kovačnico s enim velikim kladivom (ambosom) in dvema ješama v zaliskup.

Kovaču, ki je vašč v izdelovanju vsakovrstnega kmetijskega orodja ter okovanju vozov itd., je tukaj zagotovljen najlepši zaslužek in gotov dobiček.

Komur je lastna sreča mar, naj se oglasi pri meni ali pa posredovalno po c. k. poštarji na Dobrovi.

V Brezji pri Dobrovi, dne 24. junija 1894.

262 4-4

Ana Škof, šte. 35.

Vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo!

IG. HELLER, Dunaj,
2,2 Praterstrasse 49. 225 8

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Najboljše kakovosti, blagodejen, oživljajoč, krepičen in zlasti sredstvo za vzbujanje teka je

Marijaceljski liker

1 stekl. 20 kr., 6 stekl. 1 gld.
3 ducate steklenic 4 gld. 80 kr.

Nadalje za želodec:

Kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 ducate 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čiste želodec pri zabujanju, okrašenem želodec. — Skatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 skatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Za prsa:

Zeliščni sok ali prani sirop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Za trganje:

Protinski ovet (Gichtgeist) lajša in proganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Vsa ta našeta in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. 252 24-6

11 Alojzij Vodnik, 228

kamenarski mojster Ljubljana
Koledarske ulice 33 in 34

prilaga največje zalogo na Kranjskem: Grobne spomenike od gld. 10 naprej, sirsarske ploče od gld. 20 naprej, ploče za pohištvo iz raznih mramorjev, mramor-mozaike za tla po opekah, vežah in tpe žmirgelcement-ploče od gld. 2 m naprej.

Kmetovalcem kateri se hočejo poučiti o maršičem, kar koristi njihovemu uspešnemu gospodarstvu, priporočamo knjilico

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska rasprava.
Spisal Iv. Belec, župnik.

Cena 20 kr., po pošti 23 kr. Dobiva se v Katoliški Tiskarni v Ljubljani.

Največji izbor.

Preobier

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 16.

3 zlate
15 srebrnih
kolajn.
12 častnih in
priznanih
diplom.

250 2

Franc Iv. Kwizda.

Varstvena
znamka.

Kwizdov

korneuburski živinoredilni prašek,

dijetično sredstvo za konje in ovcad.

Z najugodnejšim vspehom rabi se že nad 40 let v vseh večjih hlevih proti pomanjkanju slasti, slabemu prebavljenju, v zbežjanje ukusnejšega in izdatnejšega mleka.

Škatlja velja 70 kr., pol škatlje 35 kr.

Pazi naj se na varstveno znamko in sahtova se Kwizdov Korneuburski živinored. prašek.

Glavna zsioga
Okrožna lekarna
Korneuburg pri Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarnah in droguertjkih prodajalnicah avstro-ogerskih.

331 20-4 II.

Delavel in obrtniki pozor!

V Ljubljani se je ustanovilo 276 1

delavsko konsumno društvo.

Namen društvu je preskrbljevati svojim udom do brega in svežega blaga, bodisi za živeč, kakor kakor tudi za obleko, po najnižjih cenah.

Ud postane lahko vsakdo, kdor si z delom služi kruh. Vpisnina znaša 50 kr., delež, ki ostane lastnina društvenikova in se obrestuje, velja 15 gld., vplačuje se lahko v tedenskih obrokih po 25 kr., ali pa mesečno po 1 gld.

Ko je vplačan prvi obrok deleža, torej poleg vpisnine 25 kr., ima dotičnik pravico kupovati v zadržni prodajalnici.

Prodajalnica je na Kongresnem trgu št. 2. (v Ovijskovi hiši), pisarna pa za sedaj Turjaški trg št. 1, kjer se vpisujejo in sprejemajo udje vsak večer od 7 do 9 ure.

Delavel in obrtniki: Udeležite se v obilnem številu koristi, ki vam jih ponuja konsumno društvo.

Sp'šno in največje priznanje

je dosegla moja specialiteta 269 4-3

izvirno genfskih Goldin - Remontoir - žepnih ur.

Te ure se odlikujejo po svojih elegantnih okrovih, ki ostanejo jednako čisto zlatim uram popolno nespremenjeni in so jako ume tarne cizelovani. — Posebno opozarjam na kakovost kolesovja, ki je vsled izvrstne konstrukcije popolnoma zavaro vano proti zaprašanju in s tem vsa dosedanja dela te stroke preseže. — Vsaka ura, za katere pravilni tek se dá triletno pismeno jamstvo, dobi potrdilo s številko dotične ure. — Cena kosa s trojnimi Goldin-plaščem 6.50 gl. Prave Goldin verižice s sigurnostnim karabinerjem in eleg. brelketom, v Sport-, Glieder-, Marquis-, in Panzer-obliki 1.20 gl. — Posebno se pa opozarja na znane F. E. Boskopf Remontoir-Anker ure s pravim nikelnastim okrovom, nerazrušljivim kolesjem in natančnim tekom, gl. 10.—, le tako dolgo, dokler je kaj v zalogi.

gl.
6.50

Dobivajo se v zalogi pravih švicarskih ur
LEON SILBERBERG, Dunaj I, Fleischmarkt 5. XIII.

Razpoljila se proti povzetju. — Ceniki zastoj in franko.

243 Zadnja cena. 9-7

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice 5

prporočam svojo zalogo gvantnega blaga. Imenujem posebno štof in oajg za moške obleke, kakor tudi lepo volnato blago in lepi kamrik za ženska oblačila. Tudi imam najnovejše židane in volnate rute in posebno močno belo in rujavo kotonino iz prve tovarne, kakor sploh vse v to 307 vrsto spadajoče blago. 10-10

Zadnja cena.

Zadnja cena.

Zadnja cena.

Nova hiša na prodaj!

Dobro in močno zidana, na solalnem kraju in čistem zraku; tri minute od železniške postaje Celje, z visokim prtilijem s tremi sobami, zadaj hodnik, kleti in zemljišče za vrt. Na hiši utegne 800 gl. vknjiženih ostati. Več pové

MATEJ GORIŠEK

Breg, Celje.

268 3-3

Delavnica kleparskih, ključarskih,

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje ter ima v zalogi

*** cerkvene svetilnice ali stalnice**

220 12 dve po 194 5-5

iz kositarja 12, 15, 18, 20 gl., iz medenine 22, 24, 28, 32 gl., iz topkaka 40, 50 gl.,

obhajilne svetilnice

iz kositarja po 2 gl., iz medenine po 5, 8, 10 gl.

pušice z zvončki

za pobiranje mloščine, iz kositarja po 1.50 gl. iz medenine 5 gl.

štedilna železna ognjišča

vsa železna in tudi razna za vzidati.

!! Pokrivanje zvonikov !!

Barvanje zvonikov

napljevavanje strožnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd.

Kovino - tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta že 25 let s največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočeni prni sirup rastaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, rastopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kosti. Cena steklenici Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gl. 25 kr., po pošti 20 kr več za ravljanje. (Polovičnih steklenic ni.) 196 20-17

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavljajo pod enakimi ali podobnimi imi ali, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od narega originalnega 22 let obstoječega podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa. Zahteva naj te sorej vselej izrečno Herbabny-jev apneno-železni sirup. Pazí naj se tudi na to, da je zraven stoječa oblastveno protokolirana varstvena znamka na vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati niti s nižjo ceno, niti s družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredbe! 627 20-20

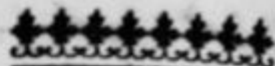
Orednja razpokiljalnica za provincije: na Dunaju, lekarna „zur Barmherzigkeit“ Neubau, Kaiserstrasse 75. Prodajajo ga gg.: lekarničarji: V Ljubljani J. Svoboda, G. Piccoli, Ubald pl. Trnkóczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schindler, A. Mizsam, lekarničar. F. Prodám, M. Mizsam, drog.; v Brezah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celovcu: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kommetter, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladovics; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Sattina, B. Blasoletto, J. Seravalle, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Ormožju: J. Blažek; v Velikovecu: J. Jobst; v Wolfseburgu: J. Hath.

CENIK vin vipavske in istrske vinarske zadruge.

V skladišču v Siskij št. 9 nad 56 litrov: V pivnici (na drobno) na Bregu št. 1:

225 (24-11)		hektoliter	liter	
Vipavski belo I.	po gl.	24 -- do 25 --	Vipavski vrhovec	po gl. --36
II.		23 -- do 23.50	novi	" --36 do --40
Vipavski Rulandec, desert		37 --	Vipavski Rulandec	" --52
Kizling		30 --	Kizling	" --48
Sipa		37 --	Sipa	" --52
Vrhovec		31-50	Burgundec	" --
Istrski teran, stari		18 --	Vrpolje butelj	" --70
novi		18 --	Istrski teran, stari	" --32
Istrsko belo		19 --	novi	" --32
Istrski Refoškai		35 --	Istrsko belo	" --32
Refoško 100 lit.		90 --	Istrski Refoškai	" --50
			Refoško buteljka	" 120

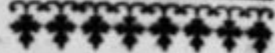
Zadrugi razpodbijati vzorce in vina direktno.

**Vizitnice
in koverte**

priporoča

Katol. Tiskarna.

Fr. Petrič

v Ljubljani
špitalske ulice.

priporoča veliko svoje zalogo vsakovrstnega

blaga za moške in ženske obleke

vključno domačega in bruskega sukna, razno volneno blago za ženska oblačila, rumbarika, platno, cešir, tkanino, vsakovrstno hlačevisno, vse podlago in potrebščine za krojače, dalje svilnate, piketaste, platnane in bombastaste glavne in čepne rute.

Isborno, trpežno črno sukno za duhovniške obleke, talarje, haveloke in

Ostanki najraznovrstnejega blaga so v veliki izbiri po zelo znižani ceni na raspolago.

Nad 50 let pripoznano za najboljšje umivalno milo.

Pravo samo z gorenjim otiskom.
Pred ponarejenim se svari.

**Tovarna parketov
v Solkanu pri Gorici.**

Naznanjamo vsem gospodom lesnim trgovcem, posluha
on'm, kateri trgujejo s hrastovi, da naša tovarna
kupi hrastove desčice

na vagonih in jih prevzame tudi od 15 do 20 vagonov. Kup-
lja se skladišče za celo leto. 266 4-4

Kot odmenilca in belove kave se pripravila Najkrajnja, celna zbirna in ob svet-
ga obsevnih fructus, strukom in beločimaj najpomoljša pitnaja k belovi kavi je

KATHREINER-

CASNI DIPLOM
1891-1894
8 ZLATIH KOLAJN

KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

Najčistejši prirodni plod
v celih zrnih,
ki se ne daje posarejati.

Se dobi povsod: 1/2 Kile za 25 kr.